

Plan za leto 1975

LETNI PLAN — AKT STABILIZACIJE ● RAST PROIZVODNJE OMOGOČA DOSEG CILJEV ● VSE SILE BOMO POSVETILI POVEČANJU PRODAJE. IZVOZ SE POVEČUJE ZA 18 ODSTOTKOV, UVOZ PA BO MANJŠI ZA 15 ODSTOTKOV ● OSEBNI IN DRUŽBENI STANDARD BOSTA UGODNEJŠA ● SKRB ZA LIKVIDNOST SESTAVNI DEL STABILIZACIJE ● V RAZPRAVO O PLANU VKLJUČENI VSI DEJAVNIKI ● LETO 1975 — LETO KVALITETE IN VARČEVANJA ● SKRB ZA POGLOBLJEN RAZVOJ SAMOUPRAVNHIH ODNOsov IN URESNIČEVANJE USTAVE

Plan za leto 1975 je pripravljen, tako da že teče javna razprava, v katero bo vključen sleherni delavec. S tem bomo postavili izhodiščne cilje in v letu 1975 skrbeli za njihovo uresničevanje.

Letni načrt je pripravljen na podlagi sprejetih dokumentov in stališč na kongresih ZKJ in ZKS, resolucije o družbeno ekonomski politiki SR Slovenije za leto 1975, na načelih samoupravnega sporazuma Bresta ter na kapacitetah in pogojih gospodarjenja v temeljnih organizacijah in v delovnih organizacijah. V načrtu so zanjeta izhodišča iz sprejete sindikalne liste ter podpisanih in predvidenih samoupravnih sporazumov, tako da predstavlja zaokroženo celoto aktivnosti in delovanja temeljnih organizacij v letosnjem letu.

Osnovno izhodišče načrta je v zastavljeni rasti produktivnosti dela, zaostreni poslovni in delovni disciplini na vseh ravneh, stalnem varčevanju, kvaliteti proizvodnje in racionalnosti poslovanja ob nenemih podpori vseh delavcev. Pri tem pa poudarjam, da bo dosedanja sistem informiranja še dopolnjen z izkušnjami iz preteklega poslovanja in iz potreb delavcev (časopis, informacijski bilten, redni sestanki itd.). S tem bomo zagotovili slehernemu delavcu dejanski pregled nad celotnim procesom poslovanja. V delovni organizaciji pa sprejemamo leto 1975 kot leto prizadevanja za kvaliteti proizvodnje, leto racionalizacije poslovanja in akcij za dvig produktivnosti na vseh ravneh.

PROIZVODNJA

BREST povečuje v letu 1975 obseg proizvodnje za 18 odstotkov, in sicer po enakih cenah, kot so dosežene v letu 1974. Če upoštevamo, da bo število delovnih sil povečano le za 2 odstotka, pomeni to realno rast produktivnosti za 16 odstotkov. Obseg proizvodnje je predviden na 480.579 tisoč dinarjev.

Načrt obsega proizvodnje je dejansko pripravljen in usklajen s kapacetetami proizvodnje, prodajnimi možnostmi in zahtevami, realizacijo izvoza ter s kooperacijskimi odnosi z zunanjimi partnerji in med temeljnimi organizacijami. Prav gotovo je osnova za doseganja načrta proizvodnje redna dobava potrebnih surovin in repromaterialov ter

je treba lotiti reorganizacije prodajne službe, poti in distribucije in temu ustrezeno prilagoditi organiziranost. Prodaja bo odvisna od ustreznosti lansirnih programov, kvalitete servisne službe, zlasti pa kvalitete proizvodnje.

Leto 1974 je bilo ugodno, kljub temu pa v letu 1975 povečujemo obseg prodaje za 16 odstotkov, obseg izvoza v valuti za 18 odstotkov, domaći trg pa za 13 odstotkov.

Kalkulacija in strategija politike plasmaja v letu 1975 bo odvisna od tržne situacije in se bomo glede na interes in potrebe temu ustrezeno prilagodili. Odtodo so v načrtu popravljene kalkulacijske stopnje. Poleg tega pa moramo sproti analizirati pokritje stroškov in sleherno odstopanje stroškov v primeri z načrtom, kar je osnova za poslovne odločitve.

V načrtu proizvodnje in s tem prodaje se pojavlja nekaj novih izdelkov (stoli, sedežne garniture, stilne kredence), kar bo povečalo prodajni assortiment. Tudi področju poliuretana je treba posvetiti več pozornosti, saj je ta proizvodni assortiment dopolnilni in omogoča obvladovanje tržnih in recesijskih situacij.

Omeniti moramo, da bo prodaja pohištva odvisna tudi od zagotovitev ustrezone mase potrošniških posojil, ker se prodaja pohištva na domaćem trgu z okrog 75 odstotki odvija na osnovi potrošniških kreditov.

IZVOZ IN UVOZ

Zastavljeni cilje družbene in gospodarske resolucije na področju izvoza bomo v naši organizaciji združenega dela v celoti izvajali. Tako povečujemo izvoz za 18 odstotkov, kljub veliki nejasnosti na svetovnem trgu pohištva. Zlasti je močan izpad celotnega izvoza jugoslovanske lesne industrije na ameriško tržišče. Tako se je ustavil plasma kolonialnega pohištva na tem tržišču. Stalno iskanje možnosti plasmaja v izvoz je rodilo sadove, saj sodimo, da minula politika vezanja izvoza le na enega kupca ni ustreza (kar je praksa tudi dokazala).

Veliko pozornosti posvečamo vzhodnim tržiščem, ki ugodno sprejemajo naše izdelke. Težave so predvsem zaradi delovanja inflacije, ki nam povzroča slabšo konkurenčnost.

Prav gotovo, da se z zastavljenimi planskimi cilje ne bomo zadovljili, temveč bomo sproti iskali možnosti za dodatni izvoz.

Že pri izdelavi izhodišč načrta smo v celoti upoštevali načelo družbeno ekonomske politike na področju uvoza, tako da smo

sprejeli vrsto ukrepov za zmanjševanje uvoza. Tako nam izračuni pokažejo, da bomo v letu 1975 zmanjšali uvoz za 15 odstotkov. Iz uvoza bomo nabavljali le tiste repromateriale, ki su nujni za proizvodnjo, vendar so na domaćem trgu deficitarni.

OSEBNI DOHODKI

Načrt dohodka in izdvajanja iz dohodka temelji na sprejetih sporazumih in dogovorih (tudi tistih, ki so v javni razpravi), tako da imamo jasen pregled potreb samoupravnih interesnih skupnosti. Osebni dohodki delavcev bodo v letu 1975 naraščali v skladu z rastjo produktivnosti in rezultatov gospodarenja. Tako so v načrtu izračunani potrebi osebnih dohodkov po temeljnih organizacijah:

TOZD	Popr. OD v din
TP CERKNICA	2526
TP MARTINJAK	2220
TLI STARJ TRG	2361
TP STARJ TRG	2402
TP CERKNICA	2819
SKUPNE DEJAVNOSTI	3700
POPREČNO PODJETJE	2640

S povečanjem produktivnosti z boljšimi rezultati akumulativnosti pa bodo poprečni osebni dohodki presegli predvidene zneske, kar je v skladu z načeli družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

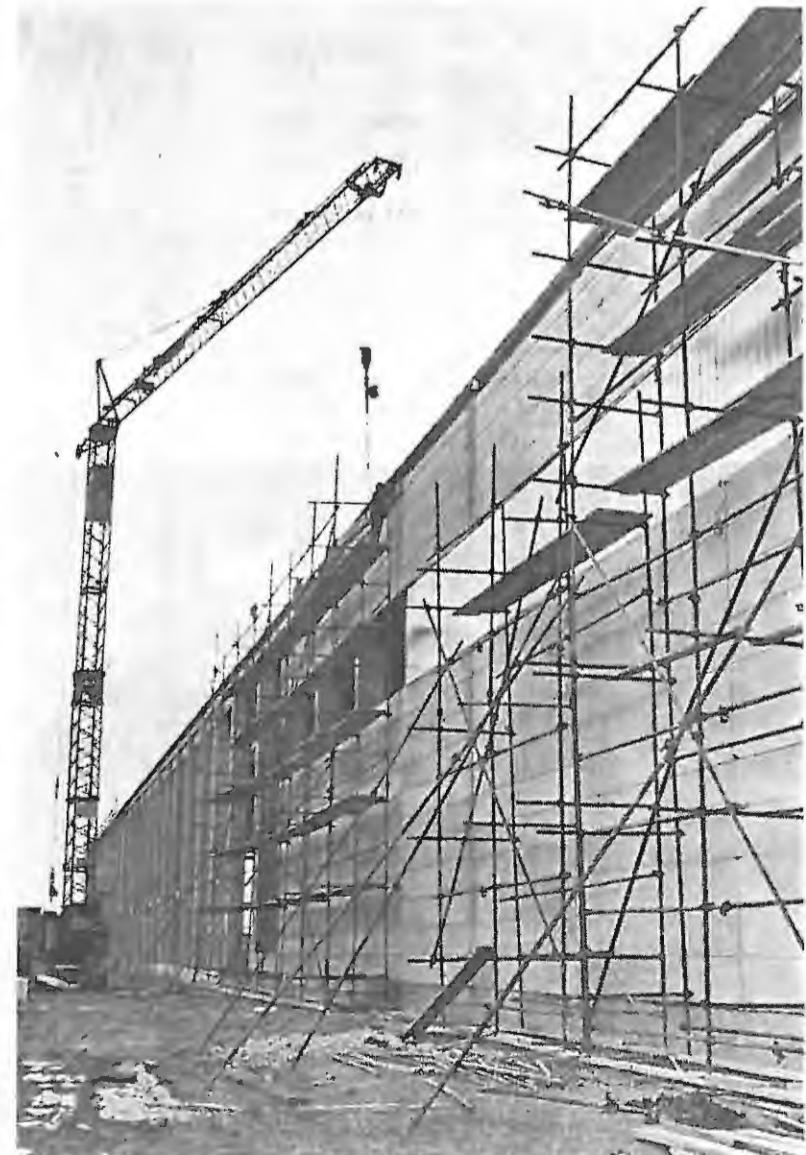
Zastavljeni planski cilji zahtevajo mobiliziranje vseh dejavnikov in racionalno poslovanje. Prav tako bo v letu 1975 potrebovano še bolj poglobljeno uresničevanje ustanovna načela v okviru Bresta, zlasti pa na ravni sestavljenje organizacije Slovenijales.

Pričakujemo, da bo javna razprava predlagala še vrsto ukrepov in spodbud za uresničitev zastavljenih ciljev. Rezultati poslovanja pa bodo odvisni od prizadevanj slehernega delavca za dvig produktivnosti in racionalno gospodarjenje, ki je izhodišče in osnova prihodnjega gospodarjenja.

B. Mišić

IZ VSEBINE:

PREGLED SPLOSNE IN SKUPNE PORABE — SALON POHISTVA V PARIZU — NOVOSTI IZ DELOVNIH RAZMERIJ — NAŠA DRUŽBENA PREHRANA

Nova naložba se bo kmalu obrestovala

Pregled splošne in skupne porabe

Prispevki za financiranje dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1974 in davki za financiranje splošne porabe se plačujejo iz zakonsko določenih virov financiranja družbeno političnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Prispevne stopnje so se oblikovali dogovorno s samoupravnimi sporazumi in zakoni. K temu je v pretežni meri prispevalo sprejetje nove ustave in s tem osnovanje novih temeljev za financiranje družbenih dejavnosti.

V letu 1973 je temeljilo zagotavljanje sredstev za financiranje splošne in skupne porabe pretežno na sistemu prispevkov iz bruto osebnih dohodkov, med-

tem ko se po novem iz bruto osebnih dohodkov ne pokriva vse obveznosti, temveč tudi iz dohodka.

Bruto osebni dohodki nam služijo le kot osnova za izračun. V primerjalnem pregledu je razvidno, da so se nekateri prispevki v letu 1974 plačevali iz dohodka kot zakonska obveznost in ne več iz bruto osebnih dohodkov delavcev. Dodatno pa so uvedeni novi prispevki v bruto osebnih dohodkih, in sicer za financiranje temeljne kulturne skupnosti, republiške kulturne skupnosti in telesno kulturne skupnosti. Pri obveznostih iz dohodka so v letu 1974 v primerjavi s prejšnjim obdobjem na novo uvedeni prispevki za financiranje raz-

iskovalne skupnosti in invalidskega ter pokojninskega zavarovanja za tekočo revalorizacijo pokojnin.

V tabelaričnem prikazu prispevkov in davkov ni zajet še davek na dohodek TOZD (5%), niti obveznosti za združevanje sredstev za financiranje potreb krajevnih skupnosti, narodne obrambe, cestnega skladba in solidarnostnega štipendiranja.

V nadaljevanju je primerjalni pregled sprememb prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti ter družbeno političnih skupnosti iz osebnih dohodkov in glede na osebne dohodke, ki smo jih bili dolžni plačevati ob vsakem dvigu sredstev za osebne dohodke.

T. Zigmund

PRIMERJALNI PREGLED PRISPEVKOV IN DAVKOV ZA LETO 1973 IN 1974

Prispevek	1973			1974			Indeks
	Prispevna stopnja	Znesek	Prispevek	Prispevna stopnja	Znesek	Indeks	
I. Iz osebnih dohodkov							
občinski davek iz OD iz delovnega razmerja	1,54 %	921	občinski davek iz OD iz delovnega razmerja	0,20 %	161	17	
davek iz OD po posebni republiški stopnji	21,23 %	220	davek iz OD po posebni republiški stopnji	18,33 %	372	169	
republiški prispevek za izobraževanje	29,49 %		—	24,19 %			
občinski prispevek za izobraževanje	3,44 %	2.056	prispevek za finan. temeljne izobr. sk.	5,79 %	4.688	245	
prispevek za neposredno otroško varstvo	3,20 %	1.912	pris. za finan. temeljne skupnosti otroš. varstva	0,22 %	177	68	
prispevek za otroški dodatek	0,45 %	262	pris. za fin. rep. skup. otroškega varstva	2,26 %	1.812	134	
prispevek za zdrav. zavarovanje	2,98 %	1.348	prispevek za zdrav. zavar.	8,27 %	6.631	150	
osnovni pris. za inval.-pokojninsko zavarovanje	7,36 %	4.410	osnovni pris. za inval. pokojninsko zavarovanje	11,48 %	8.985	115	
prispevek za inv.-pokojninsko zavarovanje za nesrečo pri delu	14,70 %	7.814	pris. za inv.-pok. zav. za nesrečo pri delu, upokoj.	1,50 %	1	50	
prispevek za zaposlovanje	1,50 %	2	—	—	—	—	
—	0,20 %	117	pris. za fin. tem. kulturne skupnosti	0,31 %	262		
—			pris. za fin. rep. kulturne skupnosti	0,18 %	146		
—			pris. za fin. tel-kulturne skupnosti	0,41 %	338		
SKUPAJ I. din	19.062		din	23.573	124		
II. Iz dohodka (zakonske obveznosti)							
prispevek za obnovo Bos. krajine (1 % od neto OD)		409	pris. za obn. Bos. krajine (1 % od neto OD)		571	140	
pris. za stanaovanjsko gradnjo	6 %	3.684	pris. za stan. gradnjo	6 %	4.877	132	
dodatni prispevek za invalidsko-pokojninsko zavarovanje	0,30 %	174	dodatni pris. za invalidsko-pokoj. zavarovanje	0,80 %	627	360	
pris. za zdrav. zav. za nesrečo pri delu	1,21 %	722	pris. za zdrav. zav. za nesrečo pri delu	1,48 %	1.191	165	
posebni pris. za zdrav. zav. za kritje primanjkljajka	0,17 %	92	posebni pris. za zdrav. zav. za kritje primanjkljajka	0,52 %	356	387	
—			pris. za zaposlovanje	0,20 %	157		
—			pris. za fin. rep. izob. skup.	8,14 %	1.606		
—			pris. za raziskov. skupnost	1,80 %	355		
—			pris. za tekočo valorizacijo pokojnin	1,35 %	1.354		
SKUPAJ II. din	5.081		din	11.094	218		
VSEGA (I + II) din	24.143		din	34.667	145		

Novo v naši proizvodnji — program MOJCA

Delavke v Tovarni pohištva Cerknica

DELOVNI NAČRT REPUBLIŠKEGA ODBORA SINDIKATA DELAVEV LESNE INDUSTRIE IN GOZDARSTVA

Izhajajoč iz sklepov osmega kongresa Zveze sindikatov Slovenije, programa na ustanovitveni republiški sindikalni konferenci delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije, iz neuresničenih nalog operativnega delovnega programa republiške konference, upoštevaje najpomembnejše naloge sindikatov v letu 1975, je republiški odbor sindikata delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije na svoji 4. redni seji 10. januarja 1975 sprejel naslednji načrt dela za leto 1975:

- I. Uveljavljanje samoupravnega organiziranja delavcev v TOZD in druge organizacije združenega dela
 1. Samoupravno organiziranje delavcev v TOZD in delovne organizacije
 2. Samoupravno organiziranje delavcev v sestavljeni organizaciji združenega dela, poslovne skupnosti in podobno
 3. Nadaljnje organiziranje in razvoj samoupravne delavske kontrole
- II. Produktivnost dela in pogoji za ustvarjanje dohodka
- III. Dograjevanje sistema samoupravnega sporazumevanja o dohodku in njegovih delitvih
- IV. Srednjoročno in dolgoročno načrtovanje razvoja TOZD, OZD, SOZD in panog gozdarstva in lesno predelovalne industrije
- V. Obravnavanje živiljenjskih in delovnih pogojev
- VI. Delovanje samoupravnih interesnih skupnosti v gozdarstvu in lesno predelovalni industriji
- VII. Organiziranost sindikata in kadrovske politike
- VIII. Sportna rekreativa in organizacija delavskih športnih iger
- IX. Mednarodni in medrepubliški odnosi

PRED SPREMGBAMI SPORAZUMA SOZD SLOVENIJA LES

Iz strokovnih služb Slovenijalesa iz Ljubljane smo dobili osnutek sprememb in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenijales — proizvodnja in trgovina, katerega podpisnik je tudi delovna organizacija.

Glavne spremembе zadevajo sestavo in način oblikovanja doseganja poslovodnega organa, njegove pristojnosti in predvsem tudi oblikovanje nove samoupravne delovne skupnosti skupnih zadev SOZD Slovenijales. Ta delovna skupnost se ustanavlja zaradi cenejšega in bolj strokovnega opravljanja tistih skupnih zadev, ki so z omenjenim sporazumom določene kot skupne zadeve vseh delovnih organizacij — članic sestavljeni organizacije.

Po predlogu, ki je oblikovan v osnutku, naj bi delovno skupnost Skupnih zadev sestavljalo 6 sektorjev, in sicer:

- sektor za razvoj
- sektor za tržništvo in tržne raziskave
- sektor zunanjih predstavnih in zunanjih podjetij
- finančni sektor
- sektor kadrovsко-socialnega razvoja ter
- sektor organizacije poslovanja in informacijskih sistemov.

V naši delovni organizaciji so nekatere temeljne organizacije, pa tudi posamezniki po prvem temeljitejšem pregledu poslanega besedila posredovali že dokajšnje število tehničnih pripomb. Ustreznar strokovna služba jih te dni ureja in jih bo posredovala pristojnemu organu v okviru sestavljeni organizacije. Z novim besedilom sprememb sporazuma se bomo znova srečali pred sprejemanjem le-tega na zborih delavcev.

Z. Zubukovec

Program Mojca

Februarja bomo izdelali prvo serijo programa sedežne garniture MOJCA, ki predstavlja novost na našem trgu. Sestavljajo jo osnovni elementi, ki so lahko samostojni ali pa jih poljubno združujemo v večje sedežne garniture. Enosed (fotelj) z ročnimi opirali ali brez ročnih opiral se lahko sestavi v klasičen dvosed, trosed itd. Preklopni enosed z ležiščem lahko preprosto spremenimo v posteljo s predalom za posteljino s pomočjo posebnih kovinskih škarij. Dva preklopna enoseda tvorita običajen kavč, za ležišče lahko izvlečemo oba (dobimo zakonsko posteljo) ali pa samo enega. K programu sodita

še taburet (nožni počivalnik) in kotna mizica, ki ju prav tako lahko vključimo v sestav sedežnih elementov. Z enakimi elementi lahko torej različno oblikujemo stanovanjski prostor.

Izdelava ogrodja in tapeciranje izdelka sta zahtevna, vendar bo garnitura linično in kvalitetno izdelana.

Garnitura Mojca je primerna za naše tržišče (udobno ležišče), pa so ocene in predvidevanja za prodajo ugodna. V teku je tudi ustrezna reklamna akcija.

Verjetno bomo morali še povčati izbiro tapetniškega blaga, da bo izdelek ustreza vsakemu ambientu in okusu. M. Geršak

Salon pohištva v Parizu

Mednarodni sejem pohištva v Parizu je bil letos odprt od 16. do 21. januarja. Sejem pohištva evropskega pomena je enkrat letno, izmenoma v Parizu in v Kölnu. Čeprav imata prireditvi v obeh mestih enak značaj, se med seboj precej razlikujeta. Zato se ni mogoče izogniti primerjavi med sejmoma v teh dveh mestih.

Sejem v Kölnu je bolj evropsko usmerjen, medtem ko je pariški sejem, sodeč po razstavljenem pohištvu, prikrojen francoskemu okusu. Kölnski sejem prikaže napredna prizadevanja v pohištveni industriji ali vsaj stopnjo, do katere je prišlo pri sodobnem obravnavanju opremljanja prostorov, medtem ko pariški obuja spomine na preteklost, ali še bolje, želje poprečnega Franca po opremi v stilu meščanskega stanovanja. Kölnski sejem prikazuje modernejše pohištvu, zasnovano tako, da sledi sodobni tehnologiji v industriji, novim materialom, zahtevam

po funkcionalnosti in oblikovanju, medtem ko je pariški sejem obujanje spominov, sejem sicer zelo kvalitetnega, s tem pa tudi dražjega pohištva, ki ga proizvajajo v manjših serijah.

Pariški salon je bil tematsko razdeljen v dva dela: na del, kjer so razstavljalci proizvajalci kuhinj, in na del z razstavljalci opreme za ostale prostore. V tem drugem delu pa so proizvajalci iz Francije razstavljalci ločeno od ostalih.

Pri razstavljenih modelih kuhinj je bila edina skupna značilnost enotna delovna plošča z vgrajenimi kuhalnimi ploščarni

in pomivalnimi koriti. Materiali, ki jih uporabljajo za izdelavo, so zelo različni, prav tako tudi oblikovne zaslove. Druga značilnost v tem delu salona bi bila morda še ta, da je bilo razstavljenih veliko krajših sestavov, ki se prodajajo kot en kos kuhinjske opreme in jih poznano pod imenom kredence.

Francoski del razstave z opremo za bivalne prostore se je ponatal predvsem z zelo visoko kvaliteto pohištva. Značilnost tega pohištva je, da posnema stare stile, predvsem pri opremi za dnevne sobe, sprejemnice in jedilnice.

Del sejma, v katerem so razstavljalci proizvajalci ostalih držav, se skoraj ni razlikoval od francoskega dela. Proizvajalci so se približali okusu francoskega kupca in razstavljalci tišti del svoje proizvodnje, s katerim so upali upseti na francoskem trgu. Zvesti sami sebi so ostali le nekateri, in sicer predvsem Skandinavci s svojimi kvalitetno, oblikovno in funkcionalno dovršenimi sedežnimi garniturami, stoli in mizami ter Italijani z ekskluzivnimi opremami spalnic.

Jugoslovenski del sejma je bil z nekaj izjemami, soliden, klub temu da proizvajalci trenutno nimajo skoraj nobenega izdelka, ki bi ga bilo moč primerjati z izdelki, ki jih trenutno zahteva francoski okus.

Brest je na 50 kvadratnih metrih razstavljal tri ambiente: jedilnico 8100, jedilnico Smežnik in dnevno sobo, opremljeno z elementi Kanina, in sedežno garnituro Planica. K. Potočnik

Ekonomika propaganda letos

Ob sestavljanju plana ekonomike propagande za letošnje leto se je vlekla čez plan dehela rdeča nit: izredno visoke cene medijev. Ob vseh letošnjih cenikih ni bilo moč najti niti enega, ki ne bi bil spremenil (zvišal) cen. Cene so resnično astronomiske, neupravičeno visoke, čeprav grafična industrija zagotavlja povisitev cen s povečanimi stroški za papir, barve, usluge.

Le nekaj primerov:

»Stop« — enostranski barvni oglas	19.000,00
»Avto« — enostranski barvni oglas	21.000,00
»Itd« — enostranski barvni oglas	25.000,00
»Naš dom« — enostranski barvni oglas	19.500,00
»Praktična žena«	27.000,00
»Duga«	17.000,00
»Nedeljski dnevnik«	35.000,00
»VUS«	35.000,00

In tako dalje... Cene veselo poplesujejo v višini dveh starih milijonov tudi pri manjših časopisnih hišah. Časopisi so torej resno zagrabilo za virom zasluga v obliku oglasov, zato tudi televizija ni držala rok križem. Za razliko od časopisnih podjetij pa podražitve niso skušali niti kakorkoli opravičiti.

No, pa še kratek izvleček iz cenika RTV:

Ljubljana:
30 sek. po TV dnevniku 4.200,00 din; »Sodobna oprema prostora« 60 sek. 15.000,00 din.

Beograd:
30 sek. po TV dnevniku 6.000,00 din; reportaža po TV dnevniku 60 sek. 6.500,00 din.

Naštevanje cen drugih televizijskih centrov bi bilo brez pomena, saj se kar kosajo, kdo bo dražji.

Podobno stanje je tudi pri cenah prostora na sejmiščih, izdelovalcih drobnih propagandnih izdelkov, svetlobnih reklam in drugod.

Kaj torej storiti?

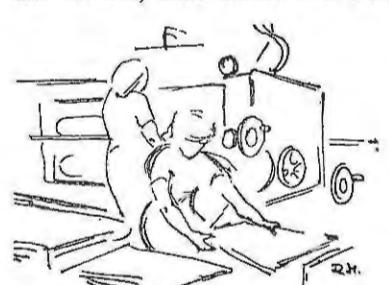
Ob zvišanih stroških za ekonomsko propagando smo torej soočeni z zvišanimi stroški za nastope na medijih. Brez dolženih medijev (televizija, časopisi) si ne moremo predstavljati posameznih naših akcij. To pri medijih dobro vedo, zato lahko popolnoma brez skrbi doabsurda zvišujejo cene. Konjunktura jim pač cvete, saj mora tisto podjetje, ki dobro prodaja, skrbeti za jutrišnji dan s propagando, pa tudi za podjetje, ki je v depresiji, je osnova naloga, prodati blago iz skladišč s pomočjo agresivne in druge ekonomiske propagande.

Brez medijev torej ne gre, žal pa so druge oblike ekonomiske

Dela tečejo po načrtu

PRVA STROJNA OPREMA ZA TOVARNO IVERNIH PLOŠČ ŽE PRIHAJA

V skladu s pogodbenimi obveznostmi dobaviteljev uvozne opreme za novo tovarno ivernih plošč prve pošiljke opreme že prihajajo na železniško postajo Rakek. Od dobavitelja: glavne opreme za proizvodnjo ivernih plošč, firme BISON, smo dobili dva i-

rača za proizvodnjo iverja, del sušilnika za sušenje iverja, mljin kladivar, bočni viličar, čelnii viličar ter del mehanskih transportirjev. Prispela je tudi celotna pogodbena oprema od firme Teutoburger za razrez ivernih plošč v ustrezne formate. Firma VOLVO iz Švedske pa nam je dobavila tri čelne diesel »viličarje«. Vsa oprema, ki mora biti dobavljena v januarju in februarju, bo pripeljana s 25 do 30 vagoni. To bo predstavljalo tudi prvi del dobav od firme BISON. Drugi del pa je predviden v maju in juniju.

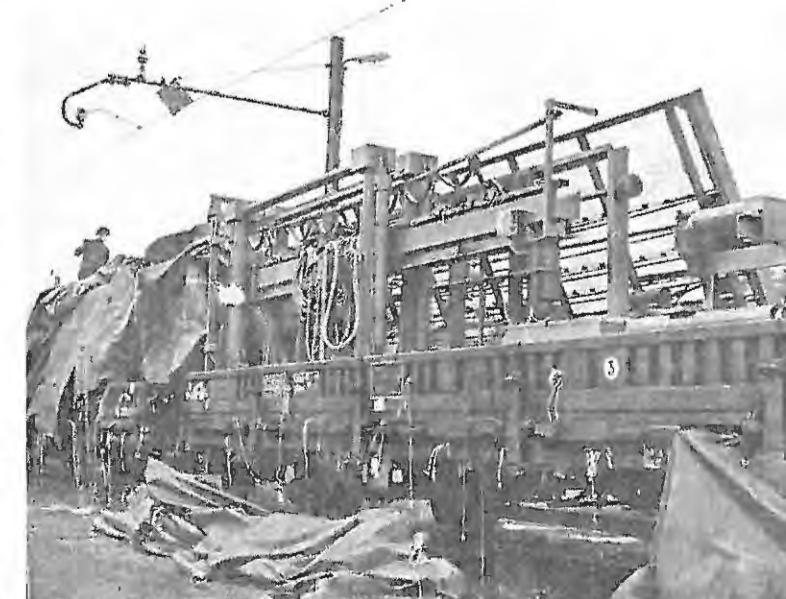
Za uvoz prvih pošiljk opreme so bile predčasno opravljene temeljite priprave, da bi imeli kar najmanj težav in stroškov na poti od dobavitelja do mesta uskladiščenja v Podskrajniku. Če ocenjujemo opravljeno delo, potem smo lahko zadovoljni. To je vsekakor rezultat prizadevanj vseh, ki so bili odgovorni za to delo. Kljub temu, da Brest nima ustrezne mehanizacije za pretvor težjih delov od 5 ton, je potekalo razkladanje brez zastojev. Ustrezno mehanizacijo za pretovarjanje smo pravočasno dobili od

drugih podjetij. Glede na vse to lahko upamo, da bo enako tudi z vsemi ostalimi pošiljkami, ki bodo še prispele.

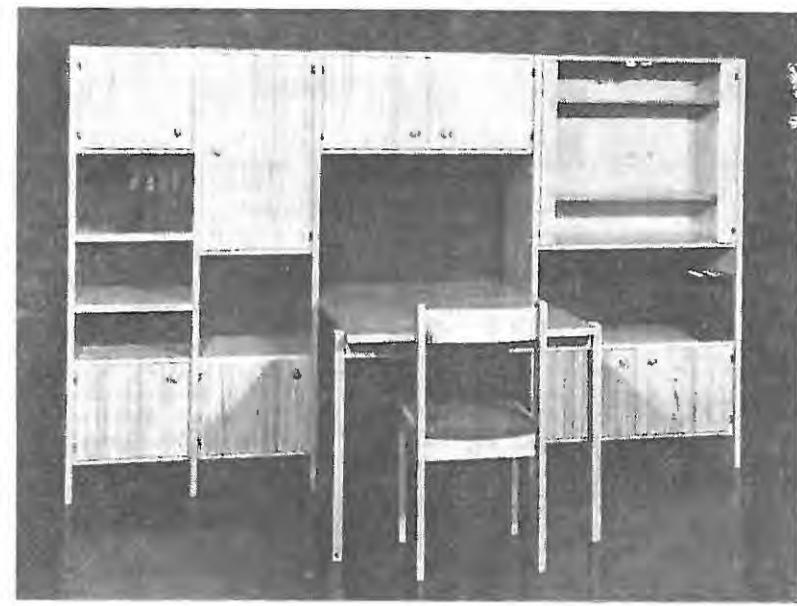
Večina opreme bo začasno uskladiščena v pokrite hale nove iverke, občutljivejša oprema in stroji pa v novo uskladišče gotovih izdelkov.

Na področju gradbenih del so trenutno vsi ukrepi usmerjeni v to, da se hale čimprej zaprejo ter izdelajo potrebni temelji za stroje. Po programu bi morali z montažo opreme pričeti v prvem kvartalu leta 1975. Vsekakor bo dela na pretek. Poleg čistih gradbenih del se vključujemo v nove objekte tudi z vzorednimi deli, kot so instalacije in montaža domače in uvozne opreme. Skratka, celotna naložba prehaja postopoma v finiš, katerega rezultat naj bi bile konec letosnjega leta izdelane prve iverne plošče.

D. Mazilj

Prispela je že prva oprema za novo tovarno

Razstavljalci smo v Parizu — KANIN

Sindikalna lista 75

Po večtedenski javni razpravi je republiški sindikat Zveze sindikatov Slovenije sprejel sindikalno listo za leto 1975. Sprejeta sindikalna lista ureja stališča, za katere je po mnenju sindikatov potreben doseči usklajeno urejanje v samoupravnih sporazumih, internih aktih temeljnih in drugih organizacij z družbenega dela ter v družbenih dogovorih. Iz liste povzemanamo le tista določila, ki najbolj zanimajo našo delovno organizacijo.

1. Najnižji osebni dohodek mora znašati najmanj 60% poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem koledarskem letu.
2. Najvišji osebni dohodek mora absolutne zgornje meje za merljivo delo; določi se v samoupravnih sporazumih.
3. Osebni dohodek pripravnikov

- a) s srednjo šolo največ 70% poprečnega osebnega dohodka,
- b) z višjo šolo največ 90% poprečnega osebnega dohodka,
- c) z visoko šolo največ 105% poprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu.

4. Dnevnice in stroški prenočevanja znašajo za čas odsotnosti 8 do 12 ur največ 90 din, za čas odsotnosti več kot 12 ur pa 140 din; stroški prenočevanja na podlagi računa največ do 160 din in prenočevanje brez računa največ do 70 din. Dnevnice za službena potovanja v tujino veljajo po zakonu in predpisih za upravne organe SR Slovenije.
5. Kilometrina za prevoz z osebnim avtomobilom na službeni poti znaša 1,50 din za prevoženi kilometri.

6. Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela se ureja tako, da mora upravičenec sam plačati najmanj 30 din; kjer ni možnosti za prevoz z javnimi pre-

vozimi sredstvi, se prizna največ 0,50 din za kilometr.

7. Regres za prehrano med delom v primeru organizirane prehrane znaša največ do 200 din, v primeru neorganizirane prehrane pa največ do 100 din. Regres se ne more izplačati v gotovini.

8. Nagrade učencem v gospodarstvu

za prvi letnik najmanj 600 din, za drugi letnik najmanj 700 din, za tretji letnik najmanj 850 din.

9. Regres za letni dopust prida najmanj 900 din in največ 1100 din na zaposlenega.

10. Nagrade ob delovnih jubilejih

za 10 let delovne dobe 2300 din, za 20 let delovne dobe 3450 din, za 30 let delovne dobe 4600 din.

S. Zidar

„Hišni stil“

V zadnjem prispevku o ekonomski propagandi sem zapisal nekaj besed o stikih z javnostjo (public relations) in o pospeševanju prodaje (sales promotions). Tokrat pa bi rad zapisal nekaj malega o total designu. Besedo total design bi morda lahko še najustreznejše prevedli s pojmom »hišni stil« ali celo s starim pojmom »marka firme«. Vendar noben od teh pojmov ni natančen prevod (smiselno in dobesedno) angleškega izraza total design.

Iz tega poizkusa v prevajajuju izraza je že morda mogoče razbrati, kaj je total design. »Hišni stil« pomeni predstavljanje podjetja navzven z neko značilnostjo, ki je tolikšna, da poslovni partnerji ali kupci takoj vedo, s katerim podjetjem imajo opraviti. »Marka firme« je bolj konkretna, saj je to pravzaprav zaščitni znak podjetja, ki pa je tako značilen, da ob znaku ni potreben nikakršen napis podjetja. Takšen je na primer zaščitni znak firme Mercedes — Benz — trikotna zvezda, ali značilni W firme Volkswagen. Pri nas je zelo uveljavljen znak Iskre iz Kranja ali Saponie iz Osijeka.

Total design pa je mnogo več od sedaj povedanega. Morda je najbolje, da ga proučimo na osnovi našega podjetja.

Ko smo sprejemali novi zaščitni znak podjetja, je bil vsem v mislih najširši pomen tega dogodka. Sprejeti novi zaščitni znak namreč pomeni predvsem velikansko investicijo, ki je vezana najprej na predstavitev novega znaka občinstvu, nato pa na uvanjanje znaka v podjetju samem. Zaščitni znak Bresta vsi dobro poznate. Ob sprejemajuju znaku so bile določene naslednje značilnosti: znak je rdeče barve, znak je vedno ležeč, napis Brest je v beli barvi, tip črk je helvetica, osnovna barva podlage za znak in napis je rjava. Konec na 4. strani

Novosti iz delovnih razmerij

Te dni dajejo komisije za samoupravne splošne akte po naših temeljnih organizacijah v javno razpravo osnutek novega besedila samoupravnih sporazumov, ki v skladu z novimi predpisi podrobneje urejajo medsebojna razmerja delavcev. Glavna določila sporazuma se nanašajo na dolžnosti in pravice delavcev v zvezi s pridobivanjem lastnosti delavca, z razporejanjem na delo, urejajo vprašanja delovnega časa in odstotnosti z dela ter uveljavljanje odgovornosti in pravic v okviru temeljne organizacije. Posebno poglavje je namenjeno tudi prenehanju lastnosti delavca.

Ta samoupravni sporazum nakazuje tudi dolžnosti in pravice delavca v zvezi z določanjem organizacije dela, pravice in obveznosti informiranja, pravice do osebnega dohodka, do izobraževanja, do varstva pri delu, do stanovanj in do sredstev za stanovanjsko izgradnjo in pojasnjuje, da so podrobnejše urejene s posebnimi samoupravnimi splošnimi akti.

PRIDOBITEV LASTNOSTI DELAVCA

Ce si želimo ustvariti vsaj grobo sliko o novostih pri urejanju medsebojnih razmerij, se moramo ustaviti že kar pri pridobivanju lastnosti delavca. Poleg tega, da sta se objava in razpis glede na postopek precej potonila, naj opozorimo še na naslednja določila:

— izbira med kandidati, ki so se prijavili na objavo ali razpis, se mora opraviti, če vsaj en kandidat izpolnjuje pogoje iz objave oziroma razpisa,

— ko se izbranemu kandidatu vrči sklep o izbiri, mu je treba istočasno vrčiti tudi samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih ter drugi samoupravni sporazumi, ki urejajo pravice in obveznosti delavcev v temeljnej organizaciji,

— kandidat pridobi lastnost delavca tisti dan, ko podpiše izjavo, da soglaša z obveznostmi in pravicami, ki so določene v vrčenih samoupravnih sporazumih,

— kandidat pridobi lastnost delavca v temeljni organizaciji in je razporen na delovna mesta v njej; le če je sklenjen med njegovo temeljno organizacijo in drugimi temeljnimi ali delovnimi organizacijami poseben sporazum, se ob določenih primerih lahko razporeja tudi izven temeljne organizacije, v kateri je pridobil lastnost delavca.

NAJMANJ 18 DNI LETNEGA DOPUSTA

V skladu s predpisi se bo na podlagi novega sporazuma odmerjal letni dopust tako, da ga ne bo imel noben delavec manj kot 18 delovnih dni. Posebna novost je v tem, da se delavcu, ki ima najmanj 30 let pokojninske dobe in 55 let starosti, oziroma delavcu, ki ima najmanj 25 let pokojninske dobe in 50 let starosti, lahko odmeri letni dopust

„Hišni stil“

Nadaljevanje s 3. strani

Zumljivo je, da vsega tega ni mogoče upoštevati za vsako ceno in ob vsaki priložnosti. Važno je, da te tri barve dosledno uporabljamo in kombiniramo med ljudimi.

Prva uporaba novega znaka je bila na dopisih, računih, naročilnicah, skratka, na vseh tiskovinah v prometu navzven, pa tudi v podjetju samem. Izdelane so bile nove posnetnice, značke, propagandne table, novi znak je bil uveden v propagandne filme, oglase v časopisih, telepoh, skratka, povsed, kjer je bil kakorkoli predstavljen Brest. Upam si trditi, da je naš zaščitni znak že takoj znan v Sloveniji, da napis Brest ob znaku ne bi bil več potreben! Za ostali del države to velja morda le za večja mesta (Beograd, Zagreb itd.).

Vzpostedno z uvajanjem zaščitnega znaka smo uvažali tudi pogoj »Brest pohištvo«, žal pa se programi prehitro spremenijo in ostajamo takoj na pol poti.

Kaj je torej »total design«?

To je posebnost podjetja navzven, njegova predstavitev javnosti.

B. Lavrič

v trajanju več kot 30 delovnih dni. Sporazum rešuje to s posebno lestvico, vendar tako, da nihče v temeljni organizaciji nima več kot 36 delovnih dni do pusta.

Naslednja razpredelnica nam pokaže glavne kriterije za odmero letnega doista in največje število dni, ki ga posameznik lahko dobi po posameznem kriteriju:

— po kriterijih delovnega mesta (AODM ali VZD), največ 12 dni,

— po kriteriju delovne dobe največ 26 dni,

— mladi delavci do 18 let (zadružništvo), največ 7 dni,

— po starosti in delovni dobi (glej zgoraj), največ 6 dni,

— zaradi obvezne nočnega dela, največ 1 dan,

— mati ali oče samohranilec, za vsakega otroka največ 2 dni,

— delavci invalidi glede na stopnjo invalidnosti največ 2 dni.

Po novem lahko delavec izrabi svoj letni doista tudi v dveh delih, pri čemer mora en del doista trajati najmanj 12 delovnih dni.

PORODNIKI DOPUST TUDI ZA OCETA

Porodniški doista je še naprej 105 delovnih dni. Glede nadaljevanja tega doista pa je prišlo do sprememb, tako da delavka zdaj po lastni presoji lahko nadaljuje porodniški doista še nadaljnih 141 dni ali pa dela štiri ure dnevno do dvanajstega meseca otrokove starosti. Ta podaljšani porodniški doista ima lahko namesto matere oče otroka, če otroka neguje in če sta se roditelja tako sporazumela.

NOVI UKREPI ZOPER KRŠILCE

Ker smo o teh ukrepih že pisali v eni izmed prejšnjih številki Brestovega obzornika, si danes osvežimo spomin le s tem, da jih ponovno naštejemo:

— opomin,

— javni opomin,

— začasna (do enega leta) razporeditev delavca na drugo delovno mesto,

— odstavitev z vodilnega delovnega mesta,

— prenehanje lastnosti delavca, ki je lahko tudi pogojna.

Novi zastaralni rok za uvedbo postopka zoper kršilce je iz šestih mesecev podaljšan na eno leto.

ZAPOLITEV — TEMELJ SOCIALNE VARNOSTI — TRDNEJSJA

Zasledujoč ustavno določeno pravico do dela delavcu po novem ne more prenehati lastnost delavca v združenem delu, če je iz tehnoloških ali ekonomskih razlogov prenehala potreba po njegovem delu v temeljni organizaciji. Prej smo taka prenehanja delovnih razmerij poznali v zvezi z ukinitvijo delovnih mest.

Kadar zdaj pride do takih primerov, mora temeljna organizacija zagotoviti delavcu drugo delovno mesto v isti ali drugi organizaciji, ob pogojih in na način, kot se je bila predhodno dogovorila z njimi skladno z družbenim dogovorom ali ustreznim samoupravnim sporazumom. Delavcu seveda preneha lastnost delavca, če odkloni ponudeno mu drugo

delovno mesto, ki ustreza njegovemu delovnemu sposobnosti.

V tej obvezni je skrita dolžnost prizadevanja za razširjeno reprodukcijo in za odpiranje novih delovnih mest vseh tistih delavcev, ki delajo s proizvodnimi sredstvi v družbeni lastnosti.

VAROVANJE PRAVIC

Poleg drugih novih izrazov je zakon dosedanje »pritožbo« spremenil v »zahtevo za preizkus odločitve o delavčevi pravici«. Le-ta lahko vložijo kandidati, ki menijo, da je kršen postopek v zvezi z objavo ali razpisom, v roku 8 dni po prejetem sklepu. Delavci, ki že imajo lastnost delavca v temeljni organizaciji, pa lahko zahtevajo preizkus odločitve o njihovih pravicah v roku 15 dni po prejemu vsake posamezne odločitve.

Po novem ne bodo smeli sodelovati pri odločanju o pravicah in obveznostih delavcev tistih delavcev, ki so s prizadetim delavcem v ožjem sorodstvu (zakonec, bratje in sestre, potomci in predniki v ravni vrsti ter posvojenci in posvojitelji), pa tudi ne de-

Zbor delavcev v Tovarni pohištva Cerknica

lavci, ki so z njim v kakšnem drugačnem razmerju, ki bi lahko povzročilo pri prizadetem delavcu in pri drugih delavcih temeljne organizacije dvom o nepristranosti njihove odločitve.

Postopek za sprejem novega sporazuma je seveda tak kot za ostale sporazume, ki urejajo področje neodtujljivih pravic delavcev temeljne organizacije. Prav zato, ker postane sporazum

veljaven šele, ko ga podpišeta dve tretjini vseh delavcev temeljne organizacije, bo že v samem začetku njegovega nastajanja organizirana aktivna javna obravnavana in naj bi bil ta članek samo spodbuda — uvod v to razpravo. Pri tem pa moramo podhariti, da vse zapisano pomeni šele predlage nove ureditve medsebojnih razmerij.

Z. Zubukovec

NAŠI LJUDJE

Jakob Mulc je star šestipetdeset let in je zaposlen na Brestu že devetindvajset let. Delal kot brusač v TLI Stari trg in ima v naši TOZD najdaljši delovni staž, torej je eden izmed veteranov Bresta.

O zgodovini Bresta in o svoji preteklosti mi je Jakob kar na hitro povedal:

»Sem iz kmečke družine; rodil sem se na Gornjem Jezeru in tam sem tudi delal doma na kmetiji. V mladih letih sem imel od življenja le veliko garanja in pomankanja. Ni bilo toliko vsega kakor danes. Staro jugoslovansko vojsko sem šel služiti prav v vojni. Tako sem bil tudi v ujetništvu, in sicer v Nemčiji — vse do osvoboditve.

Ko sem po osvoboditvi prišel domov, sem bil nekaj časa pri narodni zaščiti, potem pa sem 4. decembra 1946 pričel z delom na Brestu. Tedaj to še ni bil Brest. Nekaj časa smo delali za obnovbo, potem pa se je naše podjetje imenovalo LIP Cerknica.

ca. Delal sem kot tesar. Delali smo barake za naše ljudi, ki so po vojni ostali brez strehe. Takrat sem moral vse orodje nositi od doma. Delali smo tudi po deset in dvanajst ur, pa tudi večno udarniškega dela je bilo.«

Jakob mi je pokazal tudi udarniško knjižico, ki jo hrani kot dragocen spomin na tiste čase. »Če si hotel postati udarnik, to ni bilo kar tako lahko. Moral si presegati normo, moral si imeti veliko prostovoljnih ur. Delali smo neprekinitno tudi ob sobotah in nedeljah. Potreba je bila pač takva.«

13. avgusta 1950 sem prišel iz Cerknice na Marof. Takrat smo gradili šupo, kjer smo izdelovali lesno volno, pozneje pa še zaborjeno. Marof je bil še najmanj deležen razvoja. Premaknilo se je komaj v zadnjih nekaj letih. Vseskozi smo poleg žagarske industrije delali še zaboje in lajdinski pod. Zadnje čase imamo tudi stolarno, za katero tudi brusim rezila. Ta stroj, ki stojim ob

njem, je tako star, kolikor časa sem jaz na Marofu. Oba naenkrat sva prišla in kaže, da si bova tudi oba naenkrat zasluzila pokoj.«

Se to zapisi,« me opominja Jakob, »da bi morali za minulo delo dati več priznanja in stimulacije. V mojih letih že pojemajo moči, vid in tako naprej. Pogoji dela pa včasih niso bili takši kot danes: topla malica, zaščitna sredstva, proste sobote; pa nekaterim mlajšim delavcem še to ni po godu. Jaz samo to rečem: da bi bilo le še dolgo takšo, kot je, pa bi bil kar zadovoljen.«

»Še dolgo bi lahko pripovedoval,« zaključuje Jakob, »pa saj so že tudi mnogi starejši delavci povedali isto o zgodovini Bresta, katere ne more nihče spremeni.«

M. Šepc

Sklad le zaživel

PRVI SESTANEK ZBORA VLAGATELJEV ZA USMERJENO STANOVANJSKO IZGRADNJO

22. januarja je bil prvi sestanek od delavskih svetov TOZD izvoljenih predstavnikov za zbor vlagateljev usmerjene stanovanjske gradnje. Zbor vlagateljev se je konstituiral, sprejel pravilnik o delitvi sredstev skladu za usmerjeno stanovanjsko gradnjo, obravnaval osnutek natečaja — razpisa posojil in imenoval komisijo za razdelitev sredstev skladu.

Ker se samoupravna stanovanjska interesna skupnost še ni oblikovala in ker je predvideno, da se bo do konca leta 1975 zbral v okviru občine 5 milijonov dinarjev, pa da ta sredstva ne bi ostala še naprej mrtva, je zbor vlagateljev pničel z delom.

Potem, ko naj bi začasni pravilnik obravnavala še skupčina občine in občinski sindikalni svet, bo natečaj lahko objavljen. Prijava na natečaj za novogradnje — družbene in individualne, se bodo zbirale po OZD in TOZD, medtem ko naj bi za sredstva za popravilo družbenih stanovanj in sredstva za komunalno ureditev zemljišč zaprosile tiste OZD, ki upravljajo z družbenimi stano-

vanji oziroma komunalno urejajo zemljišča za stanovanjsko izgradnjo.

Predlog natečaja predvideva, naj bi globalno sredstva razdelili:

- 2.000.000 din za nakup družbenih stanovanj,
- 1.700.000 din za kreditiranje individualne gradnje,
- 500.000 din za popravilo družbenih stanovanj,
- 800.000 din za komunalno ureditev zemljišč.

Za družbena stanovanja je predviden razmeroma majhen del sredstev. Zbor vlagateljev to svojo odločitev v predlogu natečaja utemeljuje s tem, da v vsej občini trenutno ni zastavljene niti ene novogradnje družbenih stanovanj, večina sredstev pa je že likvidnih.

Računamo, da bi se sredstva skladu, potem ko bi bil dokončno sprejet začasni pravilnik, objavljeno natečaj, zbrane prijave, opravljena razdelitev, lahko začela koristiti že konec marca oziroma najkasneje v aprilu letos.

J. Otoničar

VOJAŠKE ŠOLE VABIJO NA VPIS

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je razpisal natečaj za sprejem novih učencev v vojaške gimnazije in v srednje vojaške šole v letu 1975, in sicer: srednje šole:

Kopenska vojska: pehota, zemeljska artillerija, oklepne enote, protiletalska obramba in inženirija.

Tehniška šola: strojna, tehnička, elektrotehnična, prometna in zvezne.

Letaško-tehniška vojaška šola: strojna, elektronsko tehnička, elektrotehnička in telekomunikacijska.

Mornariška šola: strojna, elektronsko tehnička, elektrotehnička in intendantsko vojaška šola.

Solanje traja štiri leta in je brezplačno.

Naša družbena prehrana

Brest v zadnjem času posveča mnogo pozornosti, pa tudi sredstev družbenemu standardu zaposlenih, o čemer se lahko prepričamo tudi ob sprejemanju plana za leto 1975. Ena izmed oblik družbenega standarda, ki morda najbolj neposredno zadeva interes delavcev, je organizacija družbene prehrane.

Zato smo se ob naših razgovorih, ki jih bomo poskušali obdržati tudi v prihodnjih številkah našega glasila, tokrat zadržali ob vprašanjih organizirane prehrane v Brestovih delavskih restavracijah. Preberimo torej, kaj menijo o tem po naših temeljnih organizacijah združenega dela.

TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

V Tovarni pohištva Cerknica smo se pogovarjali z nekaterimi delavci o tem, kako so zadovoljni z malico med polurnim odmorom.

Malica je dobra in raznolika, pa tudi dovolj je je, so enodušno menili delavci.

Težko je le to, da je treba čakati tudi do deset minut in tako ostane časa samo za prehrano. Tudi s časom same malice niso najbolj zadovoljni. Prej, ko je bil odmor od 9.30 do 10. ure, je bilo bolje, tako pa sta odmor in malica prezgodaj. Dosti je takih, ki jih po delu ne čaka kisilo na mizi. V drugem delu izmenskega dela si največkrat kupujejo sendviče, da lahko delajo do konca izmene.

TOVARNA IVERNICH PLOŠČ CERKNICA

Kako vam kaj prija nova prehrana v delavski restavraciji:

Janez Demšar: »K sedanji prehrani nimam posebnih pripomemb. Skratak, s hrano sem zadovoljen. Niram kaj reči, dovolj je je in dovolj dobre, tako da nisem nikoli lačen. Je pa druga stvar, ki me moti in tudi ostale delavce. Vrata restavracije se odpirajo oziroma so zaprta na minuto točno do delitve obrokov. Med tem časom se pred vrati zbere množica negodujocih delavcev, potem pride do prerivanja, tudi še po pokajo. Pri nas imamo tudi nepreklenjeno delo v izmeni, včasih čakajo kamioni. Skratak, zaradi tega nepotrebnega čakanja pred zaprtimi vrati стоje in čaka tudi naše delo.«

TOVARNA POHIŠTVA MARTINJAK

Veliko pišemo o različnih gospodarskih vprašanjih, težavah in podobnem. Zelo malo pa je posvečenih besed standardu, predvsem v naši družbeni prehrani.

Odgovori posameznih delavcev na vprašanja, kako je po novem s prehrano v delavski restavraciji TP Martinjak, bi v glavnem povedali naslednje:

«Hrana je v primerjavi z leti nazaj neprimerno kvalitetnejša. Odkar se ravnamo po jedilniku, ki nam ga tedensko določa zdravstvena služba, lahko zadržimo, da se je hrana močno izboljšala. Pririditi moramo izjavam posameznih delavcev, da sedanjih malic ni moč primerjati enolostenici, pač pa že poprečnemu kosilu.«

Marsikdo od delavcev se vpraša, zakaj taka razlika med prejšnjo in sedanjo prehrano. Odgovor na to vprašanje je dokaj preprost. Vsi vemo, da smo prej temu vprašanju posvečali manjšo pozornost, po drugi strani pa smo gledali na to, da se tudi delavška restavracija krije iz svojih lastnih ustvarjenih sredstev. Danes temu vprašanju posvečamo posebno družbeno skrb, saj pripada vsakemu delavcu 100 din regres za prehrano, v ta namen pa še dodatno prispevajo sredstva za svoje delavce temeljne organizacije, delno pa seveda plača delavce sam.

Jasen podatek o boljši hrani je tudi to, da se je pred leti hranilo v menzi med delovnim časom okrog 65 do 70 odstotkov delavcev. Danes pa se hranijo po ve-

čini vsi, razen nekaj izjem in sicer v glavnem delavci, ki si iz zdravstvenih razlogov zaradi dite ne morejo tega privoščiti.

TOVARNA LESNIH IZDELKOV STARI TRG

V Tovarni lesnih izdelkov smo abonentom delavske restavracije zastavili dve vprašanji:

— Kako ocenjujete topli obrok glede na vsebino, kvaliteto in postrežbo?

— Ali kaj pogrešate oziroma imate mogoče kakšen predlog, da bi se dalo še kaj izboljšati?

Na ti dve vprašanji smo dobili bolj ali manj enotne odgovore večine abonentov in dva od njih posredujemo.

Vinko Strle, eden izmed mlajših delavcev, zaposlen kot kontrolor v storarni, pravi:

Topli obrok med osemurnim delovnim časom zelo cenim, ker je tako okrepljeno v korist osebnega počutja delavca na delovnem mestu in v korist podjetja glede storilnosti dela. Vsebina, kalorična vrednost in kvaliteta malice je pri nas že od nekdaj dobra, zlasti v zadnjem času pa še glede kalorične vrednosti zelo povhvalna.

Glede izboljšanja prehrane nimam kaj pridelati. Če bo taka naprej, smo lahko kar zadovoljni.

Pri nas imamo še vedno težave zaradi utesnjosti prostorov, toda sedaj, ko smo zgradili novo restavracijo, bo v najkrajšem času tudi to vprašanje rešeno.

Marinka Glažar, delavka v storarni, pa je odgovorila:

Prehrana je zelo kvalitetna in ustrezna. Pri nas se tudi delavci, ki opravljajo težko delo, lahko dovolj okrepljajo.

Postrežemo si pa kar sami, ker mislim, da je to tudi najhitrejši način, da v polurnem času primemo vse na vrsto.

Glede prostorov smo do sedaj še največ negodovali. Če si prisel na malico pri zadnjih, se nisi imel kam usesti. Sedaj pa, ko gledamo novo menzo, pa mislim, da bo tudi v tem pogledu kmalu vse urejeno.

SKUPNE DEJAVNOSTI

O prehrani oziroma o toplem obroku je na našo željo tokrat spregovorilo naših devet delavcev iz Špedicije na Rakeku. Kaj so rekli? »Že vsa leta nazaj smo po kilometrih v ostalih dogajanjih nekako oddaljeni od našega matičnega podjetja Bresta. Vi v Cerknici imate lepo in sočidno restavracijo, zadnje leto tudi zelo okusne inobilne tople obroke, ki so tudi poceni. Imate tudi dobre delovne pogoje. Ravn tako je informiranost odlična. Pa poglejte nas! Naše delo je pač tako, da ga moramo opravljati ob vsakem vremenu. Že več let imamo skromno barako, v kateri si posušimo premočene dežne plašče. Včasih tudi kaj prigrizemo ali se pogrejemo. Sedaj, ko ste nam obnovili barako, da človek z veseljem stopi noter, si želimo, da nam organizirate še dostavo toplega obroka iz Cerknici. Sedaj se hranimo v restavraciji Pri lovci. S hrano nikakor nismo zadovoljni. In veste zakaj? Zato, ker za nas vedno zmanjka kaj boljšega. Vampov in podobne hrane pa smo se že naveličali.«

Upamo torej, da naša želja le ni tako zahtevna. Samo nabavite ustrezeno posodo, mi pa si bomo sami organizirali vsakodnevno dostavo hrane.

Njihova želja res ni neuresničljiva. Na vsak način je treba nujno željo, pa tudi željo delavcev iz prerezovalnice ipreia urediti, kar se v tem pogledu narediti da.

Pa prisluhnimo še mnenju o prehrani v Cerknici od tistih posameznikov, ki so že več let člani Skupnih dejavnosti in so postali redni abonenti naše menze v zadnjih mesecih.

Sodelavka, ki skrbi za našo pošto, pravi: »Na topli obrok hodim zato, ker je kakovostno in količinsko dober in se ga sploh ne da primerjati s tistim pred enim letom nazaj. Zadovoljen sem tudi s sistemom samopostrežbe. Bojim se le, da se ne bi poslabšalo!«

Tovarišica, ki skrbi za strojepisna dela našim tehnologom, je bila zelo kratka in jedrnata:

»V menzo hodim zato, ker gre do tudi druge, pa še s hrano sem večkrat zadovoljna. Če bi bilo tako, kakor je bilo pred reorganizacijo restavracije, me zares ne bi videla, kakor me tudi pred tem ni!«

Nova delavška restavracija v TLI Stari trg

Zaključek še to:

Podobna mnenja o toplem obroku imajo tudi posamezni, če jih tako imenujemo, redki samci, vendar s pripombo, da bi bili res zadovoljni šele takrat, če bi bila v restavraciji tudi kisila.

Dvajsetletni član kolektiva, ki skrbi za uspešno prodajo žagane lesa na Skupnih dejavnostih, je dejal:

»V restavraciji sem reden abonent že vsa leta nazaj z manjšim presledkom, ko mi je pred letom zaradi postane hrane nekaj na-

gajal prebavni sistem. Za kvaliteto, kvantiteto in ceno hrane zadnje mesece lahko izrečem vso poхvalo. Prav tako mislim tudi za sistem samopostrežbe, saj smo v zelo kratkem času postreženi vsi abonenti, ki nas ni ravno malo.«

Prisluhniti velja torej tudi njihovim željam. Morda bi se le dalo kaj storiti.

Mnenja so pripravili: S. Bošovič, J. Klančar, F. Mulec, I. Škrabec in M. Šepc

Alkoholizem in delo

Čezmerno uživanje alkoholnih pijač povzroča vrsto škodljivih posledic za človekovo zdravje, pa tudi vrsto neugodnih posledic na ekonomskem in socialnem področju za alkoholika in enako za njegovo družino. Poleg tega je posledica alkoholizma neopravljeno izostajanje z dela, nezadovoljstvo v delovni skupini, upadanje proizvodnje glede na kvaliteto in obseg, izguba delovnih navad alkoholika in podobno. Vse to neugodno vpliva na položaj in ugled posameznika na delovnem mestu, hkrati s tem pa je pogojena tudi izguba ugleda celotnega podjetja in poslovnega zaupanja vanj.

Človek preživi oh delu najmanj tretjino svojega življenja, zato je jasno, da morebitni neugodni življenjski in delovni pogoji pustijo globoke sledi na njegovem telesnem in duševnem zdravju. Med take neugodne dejavnike, ki poškodujejo delovni del človekovih sposobnosti, sodi tudi alkohol.

Alkoholizem kot bolezen zmanjšuje delovno sposobnost človeka najbolj v tistih letih, ko bi le-ta lahko najbolj koristil družbi. Od tod tudi vsa teža problemov, ki jih alkoholizem predstavlja za človekovo delo.

Kakšne težave pri delu se pojavljajo zaradi alkohola? Osnovna težava je nezanesljivost pri delu zaradi delovanja alkohola na človeka. Tako so na primer trikrat pogosteje nesreče pri delu pri tistih delavcih, ki redno uživajo alkoholne pijače, kot pri onih, ki sploh ne pijejo ali pijejo zmerno in občasno. Kronicni primeri alkoholizma predstavljajo torej najpogosteji vzrok za nesreče pri delu. Izmed teh nesreč pri delu sta dve posledica čezmernega uživanja alkohola.

Druga težava se nanaša na produktivnost. Delavec, ki pije, predstavlja za svoj kolektiv veliko breme. Njegovi izostanki z dela so pogostejši, ker ga načetno zdravje in pogoste nesreče onesposabljujo za delo. Trpi pa tudi kvaliteta dela, saj so v neki metalurški tovarni ugotovili, da najboljši delavci, to je dve tretjini vseh zaposlenih, nikoli ne pijejo alkoholnih pijač.

Tretji problem je odnos alkoholika do delovne skupnosti med samim procesom proizvodnje. Človek, ki pije, obremenjuje delovno skupino, v kateri dela, saj se niti z delom niti z duhom ne more vključiti vanjo in tako mnogokrat njegov del dela pada na druge. To pa vsekakor negativno deluje na ostale člane delovne skupnosti, razbijajo njihovo enotnost pri delu, pripelje do upadanja delovnega elana, znižuje

kvaliteto proizvodnje in podobno.

Kako pa alkohol deluje na človekovo delovno sposobnost? Zakoreninjeno mnenje, da je alkohol hrana, da daje moč, da ogreje ali celo, da deluje kot zdravilo, je posledica tega, ker ljudje še vedno ne poznajo dejanskega vpliva alkohola na človekov organizem, še posebno na človekov živčni sistem.

Vsa dosedanja raziskovanja so pokazala, da že najmanjša količina alkohola škodljivo delujejo na človekovo delovno sposobnost in na produktivnost dela in so torej vse trditve o koristnem delovanju alkohola na delovno sposobnost človeka velik nesmisel.

Delovanje alkoholizma na delovno sposobnost lahko prikaže v nekaj točkah, kot je to na pravilu André Bertrand, francoski zdravnik, ki se posebej ukvarja s tem vprašanjem:

M. TURK-ŠKRABA

PODGETJE VARNOST BO ŠE VAROVALO NAŠE PREMOŽENJE

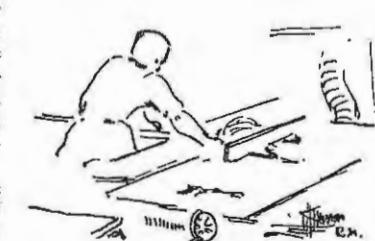
Podjetje Varnost nam je poslalo obvestilo o novi ceni njihovih uslug. To podjetje je pred spremenom novega samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki bo upoštevan tudi sindikalno listo (regres za letni oddih, regres za prehrano med delovnim časom, stalnost, minilo delo itd.).

Po drugi strani pa je v zadnjem času prišlo do porasta poslovnih in živiljenjskih stroškov. To je prizadelo predvsem delavce z nizkimi osebnimi dohodki. Zaradi specifične uslužnostne dejavnosti pa to podjetje pridi potrebna dodatna sredstva za uresničitev zastavljenih nalog le s poviševanjem cen svojih storitev.

Ceno svojih uslug povečuje podjetje Varnost za več kot 30 odstotkov. Zaradi tako velikega povečanja uslug smo analizirali

vse stroške, ki se pojavljajo z varovanjem premoženja in pretehtali možnost, da prevzamemo to službo sami, če bi bilo ceneje.

Analiza je pokazala, da v stroških ni posebnih razlik. Zato je bil dosežen sporazum s predstavniki podjetja Varnost, naj se predlagajo pristojnim organom TOZD Bresta, da se prizna podjetje Varnost povečanje cen uslug s prvim aprilom. J. Klančar

Nakup novih stanovanj

Te dni sklepa BREST pogodbe z gradbenimi podjetji o nakupu novih stanovanj. Kupili bomo vsa štiri stanovanja, ki so še naprodaj (dve triinpolobni stanovanji, eno trosobno in eno enosobno stanovanje). Stanovanja so v Cerknici; tri stanovanja v novem bloku na Peščenku in eno v novem bloku na Notranjski cesti.

Ker v Loški dolini letos ni naprodaj novih stanovanj in zaradi strukture sredstev za stanovanjsko izgradnjo po TOZD (tabela!), bo potreben s TOZD TLI Stari trg in TOZD TP Stari trg skleniti ustrezen dogovor za posojilo sredstev.

KORIŠČENJE SREDSTEV ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO

1.181.250.—	individualna izgradnja Ljub. banka
1.420.000.—	individualna izgradnja KBK
2.601.250.—	sred. za individualno izgradnjo
323.750.—	sprošč. sred. pri LB do konca leta
468.947.—	sprošč. sred. pri KBK do konca leta
792.697.—	sred. za nakup stanovanj

	Zbrana sred.	Individ. izgr.	Ostane
SD	637.900.—		
TPC	1.208.200.—		
TPM	702.600.—		
TIP	169.900.—		
I. SKUPAJ	2.718.600	2.061.010.—	675.590.—
TLI	407.300.—		
TPS	268.000.—		
II. SKUPAJ	675.300.—	540.240.—	135.060.—
VSEGA:	3.393.900.—	2.601.250.—	792.650.—

Skupne dejavnosti, TOZD TP Cerknica, TOZD TP Martinjak in TOZD TIP Cerknica imajo na voljo za nakup stanovanj 657.590 din, TOZD TLI Stari trg in TOZD TP Stari trg pa imata za ta namen 135.060 din.

Stanovanja, ki jih nameravamo odkupiti od gradbenih podjetij (Gradnje Postojna in Gradišče Cerknica) bodo stala skupno 1.093.067 dinarjev.

Stanovanja so predvsem večja (nad 66 kvadratnih metrov površine) in bodo zato primeroma za večje družine (po določilih samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih zadev). Ko bodo urejene pogodbe o nakupu, bo splošno-kadrovska služba objavila razpis novih stanovanj in zbirala prošnje. Predvidoma bo to v začetku februarja.

M. TURK-SKRABA

IZOBRAŽEVANJE ČLANOV DELAVSKE KONTROLE

V zadnjih dneh decembra se je pričel seminar za člane delavske kontrole. Seminar ima namen pomagati članom pri njihovem prihodnjem delu. Ker je ta oblika upravljanja nova, je delo v samoupravnih delavskih kontrolah zelo odgovorno. Zato je izobraževanje njenih članov še toliko bolj umestno. Program ni fiksno določen in se bo spremnjal pač glede na potrebe. Tudi terminsko ni določen.

21. decembra je bil prvi seminarski dan. Od 27 članov delavskih kontrol se je predavanja udeležilo kar 22. Predavala sta Zdravko ZABUKOVEC o temeljnih pojmih samoupravljanja, o organizacijah združenega dela in o poglavitnih določilih v Brestovih samoupravnih sporazumih ter Franc ŠTERLE o funkcioniranju delegatskega sistema. Udeleženci seminarja so bili z obema predavateljem zelo zadovoljni, kar se je pokazalo tudi v diskusijah.

22. januarja je bil drugi seminarski dan. Tudi to pot je bila udeležba velika. Najprej so se ob predavanju Branka Mišiča in v daljši razpravi seznamili z osnovnimi ekonomskimi pojmi. Drugi del je vodil Zdravko Zabukovec in je v njem tekla beseda o novostih iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu.

Predvidevamo, da bodo enaki seminarji še za člane organov upravljanja in za delegacije v samoupravne interesne skupnosti.

ZAVAROVALNICA SAVA OBDARILA OTROKE

Zavarovalnica SAVA — poslovna enota Postojna — vsako leto obdari eno osnovno šolo na področju, kjer poslovna enota deluje.

Tokrat je dedka Mraza pot napotila v preleplo Loško dolino, kjer so ga že nestрпно pričakovali otroci na osnovni šoli IGA VAS. Srečanje mladih otrok z dedkom Mrazom je bilo nadvse prisršno, saj so mu pripravili zelo lep in pisan kulturni program.

Po končanem programu je prišel vesel trenutek, ko je dedek Mraz razdelil vsakemu učencu osnovne šole IGA VAS prikupno darilo, ki ga je prispevala zavarovalnica SAVA — poslovna enota Postojna.

Številne nove gradnje

Organizacija dela v centralnem skladišču

Ker je centralno skladišče govorih izdelkov zgrajeno, je sedaj pred nami naloga, da ga začemo uporabljati tako, kot smo si tudi zamisili.

Ne bo odveč, če ponovimo glavne značilnosti poslovanja z govorimi izdelki, od pakirnih trakov v TOZD pa tja do nakladanja oziroma razvoza naših izdelkov porabnikom. Pri pakirnih linijah se izdelki nakladajo na palete dimenzijs 2000×1000, 2000×1200 mm. Tako naložene palete viličarji prenesejo na tovorno vozilo, ki je opremljeno po globini kesona z dvema valjčnima trakovoma. Ta način transportiranja omogoča majhno porabo načeljnega oziroma razkladalnega časa, povsem pa odpade fizično delo. Zaradi osnove skladišča se na paleto stavljajo samo isti izdelki.

V centralnem skladišču imamo na vhodni strani tri dvižne mize, ki so namenjene samo za razkladanje govorih izdelkov, na sprednji — odpremni strani pa pet dvižnih miz. Mize so opremljene z ganimi valjčnimi trakom.

Vozilo pripelje gotove izdelke na vhodno stran in zapelje v vrtno do dvižne mize. Glede na to, da je vozilo opremljeno z valjčnim trakom, se naložene palete pretransportirajo na dvižno mizo v zelo kratkem času. Viličarji prevzamejo palete ter jih prepeljejo na že vnaprej določena skladiščna mesta, to so polja. Zaradi evidence so vsa polja oštreljena, prav tako transportne poti. Skladiščnih mest je toliko, da lahko vsakemu izdelku — elementu, ki se razlikuje po dimenzijsi ali površinski obdelavi, dano svoj skladiščni prostor.

Posebne ekipe bodo imele na logu nabirati izdelke na kompozicijo vozičkov. Kompozicije bodo vlekli posebni vlačilci. Na eno kompozicijo se bo nabralo toliko izdelkov, da bo zadostovalo za vsebinsko kamiona. Zaradi lažjega

premika izdelkov so vozički opremljeni z valjčki.

Dvižne mize so dimenzijs 7000 × 3000 mm in nosilnosti 5 ton. Levo in desno od mize so boksi za predpripravo odpreme izdelkov. Tako se lahko navozi v odpremini del skladišča za 15 kamionov izdelkov.

Za nemoteno delo poslovanja skladišča le-to potrebuje, kot smo že navedli, 5 dvižnih miz, 4 viličarje z vozički ter 4 viličarje. S temi sredstvi bo v dvoizmenskem poslovanju upravljalo okoli 30 delavcev.

Poslovanje centralnega skladišča govorih izdelkov bo teko prek službe za avtomatsko obdelavo podatkov. Od zbiranja narocil, planiranja, razpisa predajnic in odprennic, priprave odpreme, same odpreme, fakturiranja, evidence zalog, do prodajne in ostale statistike ter reklamacij, bo skladišču zagotovljeno, da bo poslovodno nemoteno s pogojem seveda, če bo dinamika prodaje na ustreznih višinah.

M. Žunič

RABAT je znižanje cene ali celotnega zneska, določenega v računu, ki ga izstavlja podjetje kupcem, izraženo v odstotkih. Na primer: znesek v računu (ali cena) 1000 din znesek rabata (10% zneska) 100 din znesek, ki ga dobri podjetje, 900 din.

Podjetje daje trgovskim podjetjem rabat, da bi doseglo:

— večji odjem svojega blaga in s tem večjo prodajo in

— hitrejše plačevanje računov, ker s tem povečuje svojo likvidnost.

NEDOVRSENA PROIZVODNJA je naziv za predmete dela (material, surovine, del osebnih dohodkov), ki so v procesu svoje obdelave, toda niso še takoj obdelani, da bi prešli v naslednjo fazo proizvodnje. Z drugimi besedami, izdelki še niso sposobni za prodajo. Prav zato se imenujejo nedovrsena proizvodnja.

Za razliko od nedovrsene proizvodnje pa so polizdelki v procesu obdelave že utreplji take spremembe, da so sposobni za novo fazo proizvodnje, lahko se uskladiščijo kot zalog ali se prodajo na tržišče.

RECESIJA je ekonomski izraz, ki se v zadnjem času uporablja zlasti v ZDA za obdobje upadnega gospodarske aktivnosti. V bistvu ta pojmom enako stoji kot gospodarska kriza.

S tem nazivom skuša kapitalistično gospodarstvo zamegliti dejstvo, da so gospodarske krize sestavni del tega sistema, in prikazati, da so to le slučajni pojav.

Casi med recesijami se zmanjšujejo in so na primer v letih 1957–1961 znašali le 15 mesecev. Z vedno večjih vplivom države skršajo kritne vplive čimprej odpraviti.

CARINA je plačilo, ki se plača po določenih carinskih stopnjah. Carine se plačujejo za uvoz blaga (uvozne). Zelo redke so izvozne carine, ki se plačujejo za izvoz blaga. Poznamo tudi tranzitne carine, ki se plačujejo za blago, ki se prevaža prek nekega ozemlja.

Najpogosteje se uporabljajo uvozne carine, ki so sestavni del družbenih intervencij na področju gospodarstva za reguliranje in usmerjanje mednarodnih gospodarskih odnosov.

B. Mišič

Kako naj si trim utira pot?

V naši delovni organizaciji je bila prvič organizirana trim akcija, in sicer v strelnjanju. Trim se je že uveljavil v mnogih evropskih deželah in vedno bolj pomembno vlogo dobiva tudi pri nas. Organizirane so številne trim akcije, vedno več je trim steza, uveljavljajo se najrazličnejša tekmovanja za trim značke...

Prvi korak v takšne akcije je na Brestu naletel na ugoden odziv, saj je bilo sodelovanje izredno. 19. decembra je imel vsakdo iz naše delovne organizacije — me glede na znanje v strelnjanju možnost sodelovati v trim akciji v tej panogi. Udeleženec je moral odstreljati deset stre

lov, za kar si je pridobil trim značko in nalepko, kar pomeni, da je vsakdo dobil priznanje ne glede na uspeh. Najbolj zgovoren podatek o zanimanju za takšno rekreacijo naših delavcev je več kot 150 udeležencev. Med njimi je bila najstarejša delavka Terezija Snoj, stara enainštideset let.

Tudi naši delavci se čedalje bolj zavedajo in spoznavajo pomem v vrednost športne rekreacije. Človek se v vsakdanjem življenju vse manj giblje, sprošča, ohranja vzdržljivost, kar se odraža tudi v zdravju in počutju. Delovni ljudje, ki se ukvarjajo s katerokoli športno rekreacijo, se bolje počutijo, ostanejo vitalnejši, njihova delovna sposobnost je večja. Trim je geslo, ki opozarja na več gibanja, na ohranjevanje ravnoteže med duhom in telosom. To je šport za vsakogar — prilagojen starostnim stopnjam in telesnim sposobnostim posameznika.

Človeka želi prepričati v to, da za rekreacijsko športne aktivnosti ni potrebno nič več kot gole odločitev za več gibanja. Zagovarja preprostost in telesnem gibaju, vadbo v stanovanju, ob televizorju, v avtomobilu, v prostem času, na plaži, v odmoru med delom ali na sprehdru.

V prihodnje bodo organizirane nove trim akcije tudi v drugih športnih aktivnostih, vsakod pa bo lahko v tem načel sebiti primerno športno rekreacijo.

V. DEBEVC

Uspela TRIM akcija v strelnjanju

Prijeten uvod v praznično vzdušje je bil novoletni koncert, ki ga je v kinodvorani priredila godba na pihala. Sodelovala sta tudi voikalni sektet Tabor in instrumentalni ansambel Deltoidi iz Cerknice. Na koncertu so slovesno podelili starejšim članom godbe odlikovanja in priznanja predsednika republike za dolgoletno sodelovanje pri godbi.

Koncert je bil lepo pripravljen. Ob prijetni glasbi in petju je večer prehitro minil. Takšnih koncertov bi si želeli še več, tudi med letom, je bilo slišati pogovore zadovoljnih poslušalcev, ko so zapuščali dvorano.

Mnogi so celo izrazili željo, naj bo novoletni koncert vsako leto. Postal naj bi torej navada — tradicija v našem malem mestu. Ali bo?

Naš sodelavec v tej rubriki ima kot popolnoma zasebni analitik še to žlico, da vsakih pet mesecev v delikatesi našega malega mesta izprosi jedilni list za svojo zbirko. Pa poglejmo, koliko je moral lačni gost za posamezne dobrete te ustanove plačati 20. januarja lani in isti dan letos:

Kranjska klobasa z gorčico	lani 10,00 din	letos 16,00 din
Dunajski zrezek	lani 22,00 din	letos 25,00 din
Pariski zrezek	lani 22,00 din	letos 28,00 din
Ljubljanski zrezek	lani 23,00 din	letos 30,00 din
Naravni zrezek	lani 20,00 din	letos 25,00 din

V podrobnejšo analizo se naš analitik ni spuščal.

Najmlajši meščani našega mesta so že pred obupom. Dedeck Mraz je poskrbel za smučke in sanke, snega pa od nikoder. Šli bi na otroško igrišče, toda kaj, ko jim ta presneti buldožer noče in noče poravnati napeljane zemlje.

Sporočamo vam hvale vredno novico, da naše pisanje v tej rubriki le ni vedno brez haska. Po enem letu je znak pred Brestom le obrnjeno v pravo smer. Tri hišne številke še od jesenske konspiracije so že odlepjene. V prodajalno zelenjavje se občasno vseljuje prodajalec nogavic in podobne branže. Mladina je veselo zaživila in se vsako soboto vrti v stari menzi. V našem kinu je v januarju napoved prišel na vrsto naš domači film Užička republika. Od istega obdobja lani do danes se je naše malo mesto obogatilo kar za 27 novih telefonskih naročnikov. Še in še bi lahko naštevali. Nekaj pa mora ostati še za prihodnjo številko, ali ne?

Obisk v Elanu

Mladinski aktiv TP Martinjak je organiziral sredi decembra obisk v tovarno športnega orodja ELAN, da bi se spoznali s proizvodnjo in navezali stike s tamkajšnjo mladino.

Tovarna se je razvila tako rekoč iz obrtniške delavnice. Z razvojem tehnologije in strojne opreme se je razvila v drugega največjega proizvajalca smuči v Evropi.

Proizvodnja se deli v glavnem v tri veje: notranja oprema televadic in orodja, smučarja in izdelovanje plastičnih čolnov. Ogledali smo si vse tri oddelke. V zimski sezoni se najbolj posvečajo izdelovanju sani in vseh vrst smuči. Zato nas je ta oddelek tudi najbolj zanimal. Ciljni proizvodnje smuček gredo po velikosti in seveda tudi po kvaliteti. Kvaliteta smuček je odvisna od njihove sestave oziroma števila plastik, iz katerih je se stavljen. Strojna oprema je precej zahtevna, saj jo je včasih potreben prilagoditi posamezni operaciji. Večina materialov je iz ivoza. Zatorej se ne smemo čuditi, zakaj so smuči vse dražje. Vse tekmovalne in boljše ska-

kalne smuči izdelujejo v nekaj kilometrov oddaljeni delavnici.

Izdelujejo tudi opremo za televadnice, in dejali so nam, da imajo naročil že za leto dni naprej. Kot surovino pretežno uporabljajo jesenov les, saj najbolj ustreza s svojimi dobrimi lastnostmi.

Pred nekaj leti pa so se začeli ukvarjati tudi z izdelavo plastičnih čolnov. Trenutno imajo v proizvodnem programu enajst tipov čolnov. Pri izdelavi je potrebno vsa dela opravljati v glavnem ročno. V proizvodnem prostoru lahko izdelujejo hkrati tri tipi čolnov. Čas izdelave traja približno tri dni. Čolne izvajajo v Skandinavijo, ne le na domače tržišče.

Že sedaj lahko ugotovimo, da je ELAN na vseh proizvodnih področjih prišel že tako daleč, da ni več neznano ime v svetu športnega orodja in zimskega športa. Ob koncu obiska smo jih tudi mi povabili, naj obiščemo naš obrat in povabilo so z veseljem sprejeli. Saj si oboji želimo navezati stike, ki ne bi bili le zavava, temveč tudi izmenjava misijenj o delu mladine. A. Muha

O financiranju krajevnih skupnosti

Krajevne skupnosti so v ustavi opredeljene predvsem kot samoupravne skupnosti, v katerih naj bi delovni ljudje ter občani sami in v tesnem sodelovanju s člani drugih skupnosti, ne glede na meje krajevnih skupnosti ali občine, urejali vrsto skupnih življenjskih vprašanj in dejavno vplivali tudi na reševanje skupnih vprašanj drugih — širih skupnosti.

Pri uresničevanju ustavnih dočol o krajevnih skupnostih kot družbeno ekonomskem odnosu pa naletimo na nekatere objektivne ovire, ki se kažejo zlasti pri oblikovanju njihovega razvoja, posebno pa še pri združevanju sredstev za uresničevanje dočatnih potreb občanov in to iz čistih osebnih dobrokov občanov, če želijo le-ti nekatere pereča vprašanja hitreje zadovoljiti.

KAKO V PRIHODNJE?

Vprašanje prenosa funkcij in različnih oblastvenih in drugih pristojnosti na širše družbeno politične skupnosti pravzaprav družbeno ni ovrednoteno, v tem kontekstu pa je treba vendarle ugotoviti nekatera pozitivna in spodbudna dejstva, ki jih je rodilo nekajletno delo KS. Dobro izkušnje bodo nedvomno tisti kapital, ki nam bo v dragoceno spodbudo in pomoci pri realizaciji novih nalog pri daljši in širši akciji za organisko in vsebinsko vključevanje krajevnih skupnosti v splet samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov:

1. Funkcionalne izdaje za njihovo delo (prostori, delo samoupravnih organov, zborov, delo strokovnih služb) naj zagotovi občinski proračun.

2. Programi interesnih skupnosti, denarno oplojeni s sredstvi krajevnih skupnosti, TOZD in občanov. Pri tem seveda računamo na skupno obravnavanje programov več zainteresiranih interesnih skupnosti.

3. Samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti s TOZD in drugimi združbami združenega dela. Gre za sredstva iz dohodka organizacij združenega dela, pri obrti pa so ključi lahko drugačni.

4. Solidarnostna pomoč razvijajočim krajevnim skupnostim in širše družbene skupnosti manj razvitim krajevnim skupnostim.

5. Samoprispevki občanov od osebnih dohodkov.

6. Lastni viri — servisi in druge storitve ter bančna sredstva.

Zelo pomemben dosedanji vir sredstev krajevnih skupnosti — prispevek za mestno zemljišče sodi seveda v program komunalne interesne skupnosti, stvar dogovora med slednjo in KS pa je pogodbena izvedba programov komunalne interesne skupnosti. Sredstva morajo ostati namenska in v kraju, kjer so zbrana.

S tem sestavkom sem se želel vključiti v prizadevanja, da bi se dogovorili za trajnejši koncept sistema financiranja in seveda funkciranja krajevnih skupnosti v občini, pa tudi v Sloveniji.

F. Sterle

Pred novo organizirano SSDL

JANUARJA IN FEBRUARJA STATUT IN PRAVILA SZDL V JAVNI RAZPRAVI

Tudi Socialistična zveza delovnega ljudstva že vrsto let išče poti za svoje programske in organizacijske prilagajanje potrebam in zahtevam našega časa. Že pred leti je izšel pomemben dokument SZDL danes, njeni vlogi pa je poglobojeno opredelila nova ustanova. V duhu nove ustanove je SZDL najširša družbeno-politična in demokratična oblika združevanja in povezovanja delovnih ljudi, družbeno-političnih organizacij in društva. Ena izmed njenih pomembnih nalog je prav usklajevanje programov in dela organizacij, predvsem pa naj zagotovi najširšo osnovno za obravnavo vseh družbenih vprašanj.

Njeno vlogo in organiziranost opredeljujejo novi statut in pravila, ki so prav v tem času v najširši javni razpravi, zatem pa bodo še volitve njenih novih organov.

O teh dokumentih je že tekla razprava med vodstvom družbeno-političnih organizacij na medobčinski in občinski ravni, svojo konkretno vsebino pa naj bi dobila med delovnimi ljudmi. Ob tem velja opozoriti, da bo spet strel mimo, če bodo javne razprave zgolj formalne in načelne, ne pa konkretno dogovarjanje o najustreznejši novi organiziraniosti ter o vprašanjih, ki zadevajo slebenega delovnega človeka, organiziranega v najrazličnejših samoupravnih skupnostih. Ta vprašanja naj bi bila predvsem:

— ocena uresničevanja ustanovnih določil in novih odnosov na vseh področjih in ravneh,

— delo krajevnih skupnosti — ali so že zaživele na ustavnih vse-

bini in ali je uspelo pritegniti k delu dovolj kvalitetnega kadra,

— kako so zaživele samoupravne interesne skupnosti; predlogi za njihovo prihodnje delo,

— delovanje delegatskega sistema, predvsem povezovanje delegatov z delovnimi ljudmi,

— celotni proces informiranja delovnih ljudi,

— najustreznejša organiziranost SZDL in materialna osnova za njihovo delo.

Vsekakor je pred nami obdobje velikih prizadevanj, da bi se SZDL tudi v vsakdanjem življenju dobila tisto vlogo, za katero jo obvezujejo določila nove ustanove in potrebe sedanjega družbenega trenutka.

B. Levec

NOVA RAZSTAVA V SALONU POHISTVA

Tokrat nas je z razstavo svojih del v Brestovem salonu pohištva prijetno presenetil logaški samorastnik Tone Rupnik — Storžev. Na otvoritvi razstave, ki je bila 17. januarja, je bilo precej ljubiteljev slikarstva. S toplo narodno pesmijo je otvoritev popestril Logaški orkester in včl v srca obiskovalcev domačo prijetnost.

Motivi njegovih slik sta Notranjska in Kras. Ljubi sonce in s soncem obsijane kraje ter pokrajino in to skuša izraziti na slikah, ki nam zgovorno pričajo, kako veliko truda in natančnosti je spojeno s to ljubezni. Boji se, da bo nekoč vso lepoto teh mirnih poljan uničila človeška roka, zato jo skuša ohraniti na platnu takšno kot je: sončno, taho, nežno.

A. Purkart

Letos - bloški teki

Množično vključevanje občanov v telesno-kulturno dejavnost je tema današnjega dne. O tem, kako v tej splošni akciji pritegniti vsakega posameznika k občasnemu ali sistematičnemu delu, je mogoč več načinov. Zavedati se moramo, da živimo na podeželju, kjer smo brez vsakih tradicij, izkušenj, objektov. Imamo le nekaj prizadevenih športnih delavcev-občanov, ki si prizadevajo, da bi telesna kultura zaživelja. Imamo nekaj naravnih pogojev, in sicer prav v tistih letnih časih, ko ima naš občan ne glede na poklic več prostega časa.

Na eni izmed sej izvršnega odbora temeljne telesnokulture skupnosti smo razpravljali o množičnih akcijah na Slovenskem in izoblikoval se je predlog, da se v to dejavnost vključimo z organizacijo večje športne manifestacije, ki naj bi populazirala množičnost. Idealni smučarski tereni na Bloški planoti z edinstveno zgodovinsko vsebino nam omogočajo, da z majhimi sredstvi organiziramo Bloške smučarske teke. S tako akcijo se pridružujemo prizadevanjem turističnih dejavnikov, da bi Bloke oživili z vidika turističnega gospodarstva.

Ne glede na različne priporabe, ali je to potreben in koristno, je odločeno, da teki bodo. Predvideni so za 2. marec in upamo, da bo kljub mili zimi dovolj snežne odeje.

Delo enajstih komisij je že v polnem teku. Osnovni koordin-

nator in nosilec akcije je IO TTKS z naslednjimi komisijami:

1. komisija za propagando in določitev kriterijev tekmovanja,
2. komisija za razpis,
3. komisija za pripravo prog,
4. komisija za varstvo proge,
5. združstvena komisija,
6. sodniška komisija,
7. komisija za otvoritev, razglasitev rezultatov in nagrad,
8. komisija za prehrano,
9. komisija za pripravo starta in cilja,
10. finančna komisija,
11. častno pokroviteljstvo.

Verjetno ljudi tudi zanimi, kdo vse bo sodeloval. Po razgovorih s Smučarsko zvezo Slovenije smo vključeni v njihov koledar, se pravi, da bo tekmovanje na republiški ravni. Po prvih informacijah menimo, da bo sodelovalo okrog tisoč ljubiteljev zimskega smučanja. Proga bo dolga okrog trideset kilometrov, to pa je tista dolžina, ki je brez vnaprejšnjih priprav ni tako preprosto presmučati. Da bi omogočili tudi manj izurjenim sodelovati v tej lepi športni panogi, smo predvideli tudi progo, dolgo okrog 8 kilometrov. S tem bi radi, da jih sodeluje čim več.

K sodelovanju bomo poleg tekmovačev iz Slovenije vabili tudi tekmovače iz ostalih republik in se tako vključili v širši krog praznovanja 30. obletnice osvoboditve naše domovine.

Nazadnje bodo vsi tekmovači dobili spominske značke Bloški teki 30 km in TRIM teki 8 km.

Občinsko sindikalno prvenstvo

Občinsko sindikalno prvenstvo je bilo novembra in decembra preteklega leta. Sodelovalo je 15 sindikalnih organizacij v 5 panogah v moški konkurenči, in sicer v košarki, malem nogometu, kegljanju, streljanju in šahu. Ženske so se udeležile prvenstva le v dveh panogah, in sicer v kegljanju in streljanju, o uvrstitvah v kegljanju smo že poročali, ostali rezultati pa so:

Streljanje — moški

	krogov	
1. Brest TOZD TP Cerknica I.	1000	
2. Gozdarstvo TOZD Cerknica	886	
3. Gozdarstvo TOZD Snežnik	879	
4. Brest TOZD TP Martinjak	855	
5. Brest Skupne dejavnosti	796	
6. Brest TOZD TP Cerknica II.	795	
11. Brest TOZD TP Cerknica III.	716	
Streljanje — ženske	krogov	
1. Brest Skupne dejavnosti	411	
2. Skupščina občine Cerknica	304	
3. Brest TOZD TP Cerknica	237	

Z. Novak in
I. Gornik

Izid žrebanja novoletne križanke

Tokrat so se reševalci nagradne križanke kar dobro odrezali. Do roka je prišlo 128 rešitev. Komisija je izzrebalata takole:
200 din prejme Cvetka Klančar, Brest, Skupne dejavnosti,
100 din Zvonka Jerič, Rakek, Partizanska 16 a,
50 din Vojko Hren, 16380 Cerknica, Loško 16,
po 10 din pa Marjan Širaj, Ravnik 9, 61385 Nova vas pri Rakeku, Vinko Nared, 61381 Rakek, Partizanska 6, Rajko Palčič, TP Cerknica Alenka Porok, Vrhnikova 29, 61386 Stari trg pri Ložu in Jožica Škrilj, Slem 6, 61385 Nova vas pri Rakeku.

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade lahko dvignejo v blagajni Skupnih dejavnosti, ostalim jih bomo poslali po pošti.

REŠITEV NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE

PASTORICA — AEROMETER — SREČNO NOVO LETO — KM — STVAR — RAA — TALNICA — BZ — RE — JABOLKA — SV — PREKOP — IZLETI — ATOMALNOST — PELAGRA — IA — OČKA — IVO — JEDRO — SIR — OSOJNIK — REALIST — GANA — ATMOSFERA — VINOGRAD — VO — IS — ZOO — REKA — KAZEN — OKTANT — TV — LASULJA — EMANCI-

PIRANKA — EC — AMUR — ELIMINIRATI — PAR — KENT — RAMPAR — LJ — SI — MILENA — IMPERATOR — POET — ICKA — ODOR — CIMOS — RK — ARGO — IVI — AMI — TVORI — IMP — TIM — ENA — ABOTA — AR — ICA — NO-NO — OPAT — ERVIN — OLAV — JALEN — MO — VOLČIN — ANORAK — AVIATIK — ARA — APEL — TE — RACAK — EKA — ATE — IC — LANA — CEPI-TEV

Zmagovalci v posameznih kategorijah bodo dobili plakete z zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami, za vse udeležence, ki bodo uspešno končali turno smučanje, pa bo še nagradno žrebanje športnih rekvizitov.

Pozivamo vse občane, krajevne skupnosti, družbeno politične organizacije, Jugoslovansko ljudsko armado, da sodelujejo pri tekmovanju.

Gospodarske organizacije pravimo, da bi bila sobota, 1. marca prosta sobota, tako da bomo bolj pripravljeni sprejeti toliko število tekmovačev.

Doklažimo, da smo sposobni organizirati velika tekmovanja in vrniti Blokam prvenstvo kot dozvoni smučanja. F. Kranjc

Iz enega izmed tečajev civilne zaštite

LESARIADA BO SPET V LJUBLJANI

Podobno kot lani so se tudi letos pojavili dvomi o času, kraj in organizaciji naše — zdaj že vsem priljubljene — LESARIADE.

Glavne pripombe redkih posameznikov so se opirale na naslednje štiri trditve:

- da ni primereno organizirati lesarijad, ker so predrage,
- da je moč izvesti lesariade le v večjih krajih,
- da nam tovrstna tekmovanja jemljejo preveč časa,
- da tak sistem tekmovanja preveč utruja športnike.

O vseh teh in drugih pomislih je tekla razprava na posebnem sestanku, ki ga je sklical poslovno združenje Les in na katerem so bili predstavniki mnogih večjih delovnih organizacij s področja lesne industrije. V glavnem so bili to organizatorji športne in rekreacijske dejavnosti v njihovih delovnih organizacijah. Na sestanku je bil tudi predstavnik republiškega sindikata.

Po daljši in temeljni razpravi, v kateri so sodelovali skoraj vsi prisotni — skupaj okrog 15 delovnih organizacij — je bilo ugotovljeno, da si v delovnih organizacijah delavci — tekmovači želijo skupnega srečanja v obliki lesariad in da jim le-te pomenijo cilj njihovega športnega delovanja med letom. Podporo takemu gledanju je izrazil tudi predstavnik republiškega sindikata. Glede na to in ob dejству, da je udeležba na lesariadah neobvezna, so prisotni sprejeli na slednje sklepe:

1. Lesariada bo vsako leto v športnem parku Kodeljevo v Ljubljani pod pokroviteljstvom ene ali več delovnih organizacij, ki

v zvezi s tem prevzamejo določene večje finančne obveznosti. Lesariado lahko organizira seveda tudi kakšna druga organizacija v svojem kraju, če se tako odloči.

2. Razen uvodnega in zaključnega dela ter stroškov priznanj in podobnega se glavni, organizacijski stroški tekmovanj pokrivajo iz startnine, ki jo morajo plačati za svoje udeležence na stopajoče delovne organizacije.

3. Letos naj bo lesariada 13. in glavni del 14. junija v športnem parku Kodeljevo v Ljubljani, pokroviteljstvo pa se ponudi delovni organizaciji Marles iz Marijbora.

4. Prisotni so predlagali sestav organizacijskega komiteja lesariade, ki naj ga potrdi posebna komisija pri republi-

škem sindikatu, zadolžena za področje razvoja športa in rekreacije v delovnih organizacijah. Med predlaganimi članji je tudi delavec Bresta tovarši Stefan Štefan iz Skupnih dejavnosti.

5. Delovnim organizacijam s področja gozdarstva, ki jih je v Sloveniji okrog 15, naj se pošlje ponudba, ali želijo sodelovati tudi v letnih lesariadah, ker je tekmovanje v zimskih že združeno.

Uporno, da so se različni zavetljavi v zvezi z lesariadami do končno razpletli in nas bodo vsakokratna skupna srečanja vedno znova spodbujala k aktivnemu delu in tekmovanju v okvirih delovnih organizacij in k prijateljskemu tekmovanju med posameznimi temeljnimi organizacijami.

Z. Zabukovec

FILMI V FEBRUARJU

1. 2. ob 19.30 in 2. 2. ob 16. ura ameriški film PREHOD ČEZ HUĐICEV KLANEC. Western.

2. 2. ob 19.30 ameriški film CLOVEK, IMENOVAN POLDNE. Pustolovski film.

3. 2. ob 19.30 kongonški film KARATE — JEKLENI FANT. Pustolovski film.

6. 2. ob 19.30 ameriški film NORCIJE JERYJA LUISA. Komedia.

8. 2. ob 19.30 in 9. 2. ob 16. ura francoski film VSE V REDU. Vojni film.

9. 2. ob 19.30 ameriški film POLETJE 42. Drama.

10. 2. ob 19.30 jugoslovanski film RUMENA. Komedia.

13. 2. ob 19.30 francoski film DOKTOR V RDEČEM PLASCU. Pustolovski film.

15. 2. ob 19.30 in 16. 2. ob 16. ura ameriški film KO LEGENDE UMIRAJO. Western.

16. 2. ob 19.30 italijanski film BOCCACCIO — DEKAMERON. Eročni film.

17. 2. ob 19.30 ameriški film PO NALOGU PODZEMLJA. Kriminalka.

20. 2. ob 19.30 francoski film BULEVAR RUMA. Pustolovski film.

22. 2. ob 19.30 italijanski film PAST. Kriminalka.

23. 2. ob 16. in 19.30 ameriški film KRALJICINA OGRLICA. Zgodovinski film.

24. 2. ob 19.30 nemški film DRACULA PROTI FRANKENSTEINU. Grozljivka.

27. 2. ob 19.30 ameriški film MARJANIN TAJNI SEF. Kriminalka.

Naši upokojenci

Z novim letom 1975 nas je zaredi odhoda v zasluzeni pokoj zapustila dolgoletna sodelavka Zinka Škrbec, roj. 1927, doma iz Podgorje. V jeseni se ji je iztekel 22-letna neprekinitena zaposlitev v naši TOZD. Vsa ta leta je delala na več delovnih mestih v upravi; bila je tajnik in slednjič pri obračunu osebnih dohodkov.

Istočasno nas je zapustila zradi upokojitve tudi Antonija Gril iz Markovca, roj. 1919. Sodelavka nam je bila šestnajst let, sprva je bila delavka v zaboljni, od nje ukinitev pa delavka v stolarni.

Obema želimo še veliko zdravih in srečnih let.

Delovna skupnost
TOZD Tovarna lesnih izdelkov
Stari trg

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Ivanka GODESA, Mirko GERSAK, Marija GRBEC, Jože KLANCAR, Božo LEVEC, Branko MIŠIĆ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Franc MULEC, Miha SEPEC in Zdravko ZABUKOVEC. Tiskarska Zadržava v Ljubljani. Naklada 2400 izvodov.